REPUBLIKA HRVATSKA
KARLOVAČKA ŽUPANIJA
ŽUPAN

KLASA: 320-01/20-01/5
UR.BROJ: 2133/1-05/03-20-06
Karlovac, 12.4.2021. godine

Na temelju članka 71. Zakona o zaštiti životinja („Narodne novine" broj 102/17 i 32/19), članka 35. Statuta Karlovačke županije - pročišćeni tekst (Glasnik Karlovačke županije broj: 17/21), uzimajući u obzir prijedloge Koordinacijske radne skupine za primjenu propisa iz područja zaštite životinja u Karlovačkoj županiji i suglasnost Ministarstva poljoprivrede od 23.03.2021. godine (KLASA: 322-08/19-01/10; URBROJ: 525-10/1295-21-79) Župan Karlovačke županije donosi

PROGRAM KONTROLE POPULACIJE NAPUŠTENIH PASA
NA PODRUČJU KARLOVAČKE ŽUPANIJE

I UVOD

Zakon o zaštiti životinja („Narodne novine" broj 102/17 i 32/19) propisuje odgovornosti i obveze fizičkih i pravnih osoba radi zaštite životinja tijekom korištenja što uključuje zaštitu njihovih života, zdravlje, dobrobit, način postupanja sa životinjama, uvjete koji su potrebni za zaštitu životinja (pri držanju, uzgoju, izvođenju zahvata, usmrćivanju, prijevozu, korištenju u znanstvene svrhe, držanju u zooloških vrtovima, prilikom prodaje, postupanje s napuštenim i izgubljenim životinjama inspekcijskih nadzora i prekršajne odredbe i dr).

Program kontrole populacije napuštenih pasa na području Karlovačke županije (u nastavku Program) donosi Župan uzimajući u obzir prijedloge Koordinacijske radne skupine za primjenu propisa iz područja zaštite životinja u Karlovačkoj županiji.

U Karlovačkoj županiji registrirano je jedno Skloništе za napuštene životinje na lokaciji Utinja 12, u Karlovcu, u vlasništvu tvrtke Centar za razvoj poljoprivrede i trgovinu poljoprivrednim proizvodima Karlovac d.o.o. (OIB:56385055640), Mostanje 49, Karlovac.

U Karlovačkoj županiji je prema podacima iz Lysacan-a (računalna aplikacija) u 2017. godini bilo ukupno 14704 psa označeno mikročipom. Nakon provedbe nadzora obveznog označavanja pasa mikročipom od strane JLS, taj broj se povećao u 2018. godini na 14830 označena psa. U 2019. godini broj označenih pasa je znatno manji nego u 2017. godini, i iznosi 14552, što predstavlja bitan podatak za provođenje Mjere 2. ovog Programa – označavanje pasa.

Karlovačka Županija Epizotiološka jedinica	2017. godina	2018. godina	2019. godina
Barilovići	292	460	428
Bosiljevo	243	246	235
Cetingrad	306	294	319
Draganić	448	469	429
Duga Resa	1054	1061	989
Generalski Stol	471	456	459
Josipdol	556	528	544
Kamanje	102	108	91
Karlovac	5317	5260	5308
Krnjak	286	240	268
Lasinja	204	232	167
Netretić	442	458	437
Ogulin	2030	2048	2127
Ozalj	992	1017	990
Plaški	194	193	175
Rakovica	398	421	414
Ribnik	84	102	95
Saborsko	85	83	71
Slunj	802	733	799
Tounj	398	421	207
Ukupno:	14704	14830	14552

Izvor: Ministarstvo poljoprivrede

II CILJEVI PROGRAMA:

Program se odnosi na napuštene pse, a „napuštena životinja je životinja koju je vlasnik svjesno napustio kao i životinja koju je napustio zbog više sile, kao što su bolest, smrt ili gubitak slobode te životinja koje se vlasnik svjesno odrekao" (Zakon o zaštiti životinja, čl. 4., st. 15.).

Program se provodi s ciljem smanjivanja broja napuštenih pasa i odgovornog držanja pasa kao kućnih ljubimaca. Prilikom provođenja kontrole populacije pasa treba osigurati dobrobit životinja i provoditi mjere kontrole populacije pasa bez uzrokovanja patnje životinjama.

Program se donosi prvenstveno sa svrhom utjecanja na uzroke problema i smanjenja nastanka populacije neželjenih, a zatim i napuštenih pasa, a za tu svrhu treba koristiti sve dostupne zakonske alate koji mogu pomoći ostvarenju svrhe Programa.

Glavni uzroci nastanka problema su: psi neoznačeni mikročipom i neprovedba kontrole razmnožavanja, odnosno konstantan nastanak neželjenih štenaca koji postaju napuštene životinje.

Opći ciljevi Programa su:

1. Smanjenje broja napuštenih pasa.
2. Smanjenje rizika od zoonoza (bjesnoća) i drugi opasnih čimbenika.
3. Promicanje udomljavanja napuštenih pasa.
4. Edukacija građana o odgovornom vlasništvu (skrbništvu) pasa.
5. Nadzor provedbe označavanja pasa mikročipom
6. Postizanje kontrole razmnožavanja svih pasa.

III PROVOĐENJE PROGRAMA I SUDJELOVANJE NADLEŽNIH TIJELA

Ministarstvo poljoprivrede obavlja upravni nadzor nad provedbom Zakona o zaštiti životinja i propisa donesenih na temelju njega. Inspekcijski nadzor provode veterinarski odnosno poljoprivredni inspektori Državnog inspektorata Republike Hrvatske u skladu s ovlastima određenim posebnim Zakonskim propisima.

Jedinica regionalne samouprave:

- obvezna je osnovati i organizirati rad Koordinacijske radne skupine
- odrediti osobu odgovornu za dobrobit životinja koja mora biti član Koordinacijske radne skupine
- donosi Program kontrole populacije napuštenih pasa
- surađuje s udrugama za zaštitu životinja, kinološkim udrugama, državnim tijelima nadležnima za poslove veterinarstva, veterinarskim organizacijama, vlasnicima i posjednicima pasa te drugim fizičkim i pravnim osobama
- suradnja i koordinacija s jedinicama lokalnih samouprava
- godišnja evaluacija ovog Programa (prikupljanje podataka i analiza provedenih aktivnosti svih nadležnih subjekata iz ovog Programa).

Jedinice lokalne samouprave

- donose Odluku o načinu i uvjetima držanja kućnih ljubimaca i načinu postupanja sa napuštenim i izgubljenim životinjama.

- imaju mogućnost pristupa podacima u Središnjem upisniku kućnih ljubimaca Ministarstva poljoprivrede
- osiguravaju nadzor provedbe obveznog označavanja pasa mikročipom određenog propisom o zaštiti životinja
- financiraju poslove sakupljanja napuštenih ili izgubljenih životinja
- mogu sklopiti ugovor o sakupljanju i zbrinjavanju napuštenih životinja ili izgubljenih životinja sa skloništem
- mogu osnovati sklonište sa jednom ili više JLS.

Službe komunalnog redarstva JLS-a

- provode opće akte jedinica lokalne samouprave,
- imaju ulogu uočavanja zanemarivanja i napuštanja pasa, te o zanemarivanju obavještavaju nadležnu veterinarsku inspekciju, a u slučaju napuštanja životinja, poduzimaju mjere propisane općim aktima JLS.
- provode kontrolu označavanja pasa mikročipiranjem kako bi svi psi na njihovu području bili označeni mikročipom,
- Komunalni redar ovlašten je pregledati isprave na temelju kojih može utvrditi identitet stranke i drugih osoba, ući u prostore u kojima se drže kućni ljubimci, uzimati izjavu, zatražiti podatke i dokumentaciju, prikupljati dokaze na vizualni i drugi odgovarajući način, očitati mikročip, obavljati druge radnje u svrhu nadzora.

Nevladine organizacije za zaštitu životinja s područja županije i kinološke udruge

- svojim radom podižu svijest javnosti o odgovornom držanju pasa, kao i o nužnosti kontrole populacije napuštenih pasa.

Nadležna tijela iz područja veterinarstva

- provode mjere kontrole bjesnoće i nametničkih bolesti te informiraju vlasnike i posjednike pasa o njihovim zakonskim dužnostima u odnosu na pse.

Vlasnici i posjednici pasa:

- dužni su osigurati njihovo označavanje sukladno Zakonu o veterinarstvu (NN 82/13, 148/13 i 115/18) i Pravilniku o označavanju pasa (NN 72/10)
- ne smiju napustiti psa sukladno čl. 6. Zakona
- dužni su kontrolirati razmnožavanje pasa u skladu sa Zakonom i općim aktom jedinica lokalne samouprave
- svi uzgajivači su dužni biti registrirani pri nadležnom tijelu Ministarstva poljoprivrede.

Skloniste za životinje obavlja djelatnost temeljem rješenja Ministarstva poljoprivrede.
Skloništa moraju

-osigurati veterinarsko zdravstvenu zaštitu životinja,
- označavanje pronađenih neoznačenih pasa,
- trajnu sterilizaciju,
- tražiti vlasnike napuštenih i izgubljenih životinja ili ih nastojati udomiti,
- te voditi evidenciju pronađenih životinja i o njihovom udomljavanju.

Koordinacijska radna skupina za primjenu propisa iz područja zaštite životinja u Karlovačkoj županiji, zadužena je za:

- praćenje problematike zbrinjavanja napuštenih životinja na području Županije
- donošenje mjera za smanjenje broja napuštenih pasa
- poticanje označavanje životinja za koje ne postoji obveza označavanja,
- razvoj smjernica dobre prakse o primjernom smještaju i skrbi za životinje
- poticanje kontrole razmnožavanja kućnih ljubimaca osobito pasa
- razvoj smjernica dobre prakse vezano uz rad skloništa
- edukativno djelovanje o potrebi zaštite životinja i odgovornom posjedovanju životinja
- praćenje rada skloništa vezano uz oglašavanje životinja za udomljavanje,
- predlaganje i sudjelovanje u izradi uvjeta za držanje kućnih ljubimaca
- unapređenje zaštite životinja, ovisno o problemima i interesima jedinaca lokalne samouprave i Županije
- predlaže Županu mjere za smanjenje broja napuštenih životinja na njihovom području.
- koordinira i potiče suradnju Županije, udruga za zaštitu životinja, državnih tijela nadležnih za poslove veterinarstva, veterinarskih organizacija, vlasnika i posjednika pasa te drugim dionicima na području zaštite životinja.

IV PROCJENA POSTOJEĆEG BROJA NAPUŠTENIH PASA I NJIHOVA RASPROSTRANJENOST

Procjenu populacije napuštenih pasa potrebno je izvršiti kako bi se lakše upravljalo populacijom napuštenih pasa i kontrolirale zoonoze.

Procjenu broja napuštenih pasa na području županije moguće je izvršiti korištenjem podataka iz Središnjeg upisnika pasa Ministarstva poljoprivrede i podataka o broju zbrinutih pasa u skloništu s područja svake pojedine jedinice lokalne samouprave.

Osim navedenih primjera, informacije o veličini populacije napuštenih pasa potrebno je dobiti i kontinuiranim periodičnim prebrojavanjem napuštenih pasa koji se vide na području određenoga grada ili općine.

V MJERE I AKTIVNOSTI ZA PROVOĐENJE KONTROLE POPULACIJE NAPUŠTENIH PASA

1. MJERA: ODGOVORNO POSJEDOVANJE PASA

Temeljem članka 69. Zakona o zaštiti životinja određeno je da su nadležno tijelo državne uprave i tijela jedinica lokalnih i regionalnih samouprava obvezna razvijati svijest javnosti a osobito mladih o zaštiti životinja. Edukacijom o odgovornom posjedovanju pasa nastoji se potaknuti odgovorno ponašanje s psima i sprečavanje njihovog napuštanja od strane vlasnika.

AKTIVNOSTI:

1.1. Donošenje općih akata jedinica lokalne samouprave i njihova provedba

Sve jedinice lokalne samouprave s područja županije dužne su donijeti opći akt iz čl. 51., st. 5. Zakona. Jedinice lokalne samouprave trebaju iskoristiti sve mehanizme propisane Zakonom u svrhu sprečavanja nastanka napuštenih pasa i ugraditi ih u svoje odluke.

1.2. Edukaciju stanovništva o zaštiti i dobrobiti životinja

U tu svrhu može se provoditi:

- redovito tiskanje i distribucija letaka po svim kućanstvima o zakonskim obavezama vlasnika, odnosno posjednika pasa
- postavljanje jumbo i drugih plakata s upozorenjima i informiranjem o zakonskim obavezama vlasnika, odnosno posjednika pasa
- javne medijske objave i oglasi o zakonskoj obavezi označavanja pasa mikročipom i o drugim obavezama vlasnika i posjednika pasa
- suradnja sa školama i nevladinim organizacijama za zaštitu životinja i kinološkim udrugama te provođenje edukacija u osnovnim i srednjim školama
- prisutnost registriranog Skloništa za životinje u županiji te pasa smještenih u skloništu na javnim događanjima, obilježavanjima datuma važnih jedinicama lokalnih samouprava, kako bi se povećala njihova vidljivost i građanstvo osvijestilo o postojanju problema napuštenih pasa
- aktivnosti nevladinih udruga za zaštitu životinja u cilju kontinuiranog informiranje građana o udomljavanju pasa, problematici napuštenih pasa te njihovoj zaštiti i dobrobiti.

1.3. Suradnja jedinica lokalnih samouprava s nevladinim organizacijama za zaštitu životinja na svojem području

Nužno je i poželjno financiranje i suradnja s udrugama za zaštitu životinja i kinološkim Udrugama na projektima koji se odnose na edukaciju stanovništva o zaštiti životinja, na smanjenje broja napuštenih pasa, prevencija napuštanja i detektiranje mjesta na području županije gdje postoji najveći problem napuštanja pasa. Institucionalna pomoć udrugama za zaštitu životinja i pomoć u registraciji skloništa.

1.4. Nadležnost veterinarskih inspektora u županiji

Kontrola obaveznog cijepljenja pasa protiv zoonoze (bjesnoće) i drugih za zdravlje ljudi opasnih bolesti provodi se u suradnji s veterinarskom inspekcijom, kao i druge kontrole koje su u nadležnosti veterinarske inspekcije i propisane Zakonom o zaštiti životinja i Zakonom o veterinarstvu.

1.5. Izvještavanje

Kako bi sve jedinice lokalne samouprave, jedinica regionalne samouprave i svi drugi dionici imale uvid u proces uspostave kontrole populacije napuštenih pasa, potrebno je izrađivati godišnje izvještaje u kojima se prikazuje stanje populacije napuštenih pasa, mjere poduzete za kontrolu populacije pasa, novčana sredstva potrebna za njihovo provođenje, rezultati mjera i njihova učinkovitost.

U izvješćima se mogu utvrđivati specifični problemi i okolnosti koji su uočeni u procesu uspostave kontrole populacije napuštenih pasa. Županija pri izradi regionalnih izvještaja, prikuplja podatke od jedinica lokalne samouprave. Izvještaji olakšavaju praćenje stanja na terenu i prijenos informacija između dionika procesa uspostavljanja kontrole populacije napuštenih pasa te efikasnije pronalaženje rješenja za postojeće probleme.

2. MJERA: OZNAČAVANJE PASA

Sukladno članku 63. Zakona o zaštiti životinja troškove skrbi, sterilizacije, označavanja i veterinarske zaštite kod životinja kojima je vlasnik nepoznat, u skloništu za životinje snose jedinice lokalnih samouprava, a ako je vlasnik poznat ili se naknadno utvrdi dužan je podmiriti navedene troškove. Cilj je da svaki pas bude označen mikročipom i na taj način se lakše dođe do vlasnika izgubljenog ili napuštenog psa.

AKTIVNOSTI:

2.1. Nadzor provedbe označavanja pasa mikročipom

Kontinuirani nadzor provedbe označavanja pasa mikročipom primarno provode komunalni redari, a jedinice lokalne samouprave mogu zapošljavati dodatne komunalne redare i drugo osoblje, kroz programe javnih radova i angažiranjem studenata.

2.2. Edukacija komunalnih redara

Jedinice lokalnih samouprava organiziraju edukacije komunalnih redara o njihovim pravima i dužnostima koje proizlaze iz Zakona o zaštiti životinja i općeg akta njihove jedinice lokalne samouprave.

3. MJERA: KONTROLA RAZMNOŽAVANJA PASA

Kontrola razmnožavanja putem sterilizacije jedan je od glavnih rješenja problema populacije napuštenih pasa. Prema članku 52. Zakona kontrola razmnožavanja pasa je obvezna i predstavlja odgovornost posjednika pasa koji je je dužan osigurati kontrolu razmnožavanja životinja koje su pod njegovim nadzorom te zbrinut mladunčad vlastitih kućnih ljubimaca. Ako vlasnici kućnih ljubimaca sami ne žele zbrinuti mladunčad kućnih ljubimaca, snose troškove njihovog zbrinjavanja, a u slučaju pasa i troškova njihove trajne sterilizacije, a veterinarski inspektor po utvrđivanju napuštanja mladunčadi vlastitog kućnog ljubimca vlasniku može odrediti mjeru trajne sterilizacije kućnog ljubimca a na trošak vlasnika.

AKTIVNOSTI:

3.1. Smanjenje broja napuštenih pasa kroz propisivanje trajne sterilizacije

Zakon o zaštiti životinja u članku 62. st. 6. propisuje da jedinice lokalne samouprave mogu propisati trajnu sterilizaciju za napuštene i izgubljene životinje kao obvezan način kontrole razmnožavanja. Trajna sterilizacija podrazumijeva kastraciju ili drugi oblik postizanja trajnog steriliteta u mužjaka i ženki pasa. U svrhu prevencije nastanka napuštenih pasa potrebno je usmjeravati jedinice lokalnih samouprava da propišu trajnu sterilizaciju kao obavezan način kontrole razmnožavanja (uz evidentirane izuzetke na koje se takva odredba neće odnositi – npr. na pse s rodovnicama, službeni psi, policija, vojska, HGSS, potražni psi, psi za rehabilitaciju i slijepe osobe – a koji su upisani pri nadležnom tijelu) kroz opći akt koji donose u svojoj nadležnosti.

3.2. Potpuno ili djelomično subvencioniranje trajne sterilizacije

Preporučuje se jedinicama lokalnih samouprava potpuno ili djelomično subvencioniranje trajne sterilizacije kao učinkovite preventivne metode nastanka neželjenih, a zatim i napuštenih pasa, u cilju smanjenih troškova potrebnih za zbrinjavanje napuštenih pasa što se dugoročno pozitivno odražava na rashode jedinica lokalnih samouprava. Subvencioniranje se može odnositi na posebne kategorije stanovništva, poput socijalno ugroženih i umirovljenika, te se mogu raditi subvencije u obliku djelomičnog pokrivanja troškova, izjednačavanja cijene sterilizacije ženskih i muških pasa, kuponima i na druge načine, izravno prema građanima ili u suradnji s veterinarskim stanicama ili udrugama.

3.3. Kontrola uzgajivača pasa

Kontrola uzgajivača pasa podrazumijeva provjeru područja jedinica lokalnih samouprava i prijavu veterinarskoj inspekciji svakog nelegalnog odnosno neregistriranog uzgoja pasa namijenjenih prodaji.

3.4. Suradnja s nadležnim Ministarstvom

Ukoliko se na nekom području pojavi velik broj napuštenih pasa, sukladno čl. 52, st. 5. Zakona, Ministar poljoprivrede može naredbom propisati način kontrole njihova razmnožavanja. Županija i jedinice lokalnih samouprava takve slučajeve dojavljuje Ministarstvu poljoprivrede sa zahtjevom za izdavanjem naredbe i spremnosti za suradnju na rješavanju problema.

3.5. Upisivanje podataka u Jedinstveni informacijski centar

Ministarstvo poljoprivrede je osnovalo Jedinstveni informacijski centar za napuštene i izgubljene životinje sukladno Zakonu o zaštiti životinja. Osnivači skloništa su dužni pravovremeno upisivati i ažurirati podatke o napuštenim i izgubljenim psima (propisani Zakonom o zaštiti životinja) u Jedinstvenom informacijskom centru. Osnivači skloništa mogu zadržati i vlastitu evidenciju radi bolje vidljivosti pasa za udomljavanje na lokalnoj razini. Jedinice lokalne samouprave mogu provjeravati jesu li informacija o napuštenim i izgubljenim psima na njihovom području pravovremeno i potpuno objavljene te upozoriti osnivače skloništa na objavu i/ili dopunu objavljenih podataka ako nisu u skladu sa Zakonom o zaštiti životinja.

4. MJERA: UDOMLJAVANJE PASA IZ SKLONIŠTA

Udomljavanjem pasa iz skloništa promiče se odgovorno posjedovanje životinja i sprječava njihovo napuštanje. Kroz oglašavanje kućnih ljubimaca koji se nalaze u skloništu za životinje, potiče se udomljavanje umjesto kupnje životinja.

AKTIVNOSTI:

4.1. Poticanje i promocija udomljavanja pasa

Poticanje udomljavanja kroz akcije jedinica lokalne samouprave te registriranog Skloništa za životinje u županiji :

- subvencioniranje primarnih veterinarskih troškova i/ili hrane za pse udomiteljima pasa
- nagrađivanje udomitelja povlasticama uz propisane uvjete koji bi uključivali ugovor o udomljenju, trajnu sterilizaciju te pravilnu i kontroliranu skrb za psa,
- medijske akcije koje pozivaju na udomljavanje pasa iz skloništa
- postavljanje štandova lokalnog skloništa na svaki događaj koji jedinica lokalnih samouprava organizira, u svrhu promocije pasa koji čekaju udomljavanje
- isticanje prednosti udomljavanja pasa iz skloništa: cijepljen, označen mikročipom i trajno steriliziran pas
- poticanje volontiranja lokalnog stanovništva u skloništu
- fluktuacija registriranog Skloništa u županiji kroz oglašavanje životinja i poticanje u medijima, školama i na javnim događanjima udomljavanja
- aktivnosti nevladinih udruga za zaštitu životinja u cilju kontinuiranog poticanja građana da se odluče na besplatno udomljavanje pasa.

VI PROVEDBA PROGRAMA

Ovaj Program donosi se za petogodišnje razdoblje.

Stupanjem na snagu ovog Programa stavlja se van snage Program kontrole populacije napuštenih pasa na području Karlovačke županije (KLASA: 320-01/20-01/5, UR.BROJ: 2133/1-05/03-20-04 od 25.6.2020. godine)

VII ZAVRŠNE ODREDBE

Ovaj Program stupa na snagu danom donošenja a objavit će se u „Glasniku Karlovačke županije".

REPUBLIKA HRVATSKA KARLOVAČKA ŽUPANIJA ŽUPAN

2. **ZAMJENICA ŽUPANA**

KOJA OBNAŠA DUŽNOST ŽUPANA

Martina Furdek Hajdin, dipl.ing.arh.

DOSTAVITI:

1. Ministarstvo poljoprivrede, Ulica Grada Vukovara 78, 10000 Zagreb
2. Ured župana u Karlovačkoj županiji
3. Upravni odjel za gospodarstvo, ovdje
4. Glasnik Karlovačke županije
5. Pismohrana, ovdje